

Список використаних джерел

1. Ковальчук Г.Р. Оцінювання та запобігання управлінських конфліктів у діяльності машинобудівних підприємств: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: спец. 08.00.04 – економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності) / Г.Р. Ковальчук. – Львів, 2016. – 21 с.
2. Перхач О.Л. Сутність класифікації та причини виникнення корпоративних конфліктів / О.Л. Перхач // Вісник ОНУ. Економіка. – 2015 – Т. 20. – Вип. 3.–С. 123-127.
3. Устенко А.О. Система управління підприємством / А.О.Устенко // Вісник прикарпатського університету. Економіка. – 2014. – Вип. X. – С. 96-103.

Світлана СКОЧИЛАС

Тернопільський національний економічний університет,
м. Тернопіль

Юлія СЕРЕДЮК

Тернопільський національний економічний університет,
м. Тернопіль

МЕХАНІЗМИ ЗДІЙСНЕННЯ УПРАВЛІНСЬКОГО ВПЛИВУ НА ІННОВАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ В УКРАЇНІ

В умовах реформування економіки України та євроінтеграції інновації стають найвагомим чинником економічного зростання, який обумовлює рівень конкурентоспроможності національного господарства та забезпечує сталий розвиток країни. Інноваційність є визначальною характеристикою сучасних науково-технічних, виробничих, соціально-економічних та усіх суспільних процесів.

Подолання наслідків кризи і перехід до стійкого зростання напряму залежить від ефективності зусиль держави та бізнесу в контексті розгортання процесів диверсифікації економіки, підвищення рівня її інноваційності та створення умов для реалізації креативних здібностей. Такий шлях обумовлює необхідність істотних перетворень в інституційному середовищі ведення бізнесу в Україні, формування сприятливого інноваційного клімату, активізації досліджень і розробок, здійснення прориву у сфері використання сучасних інформаційних і комунікаційних технологій. Україні належить подолати значне відставання за рівнем інноваційної активності підприємств порівняно з розвиненими країнами світу і, насамперед, своїми сусідами - країнами ЄС.

У Законі України «Про інноваційну діяльність» наведено таке визначення інновації: «...це новостворені (застосовані) і (або) вдосконалені конкурентоспроможні технології, продукція або послуги, а також

організаційно-технічні рішення виробничого, адміністративного, комерційного або іншого характеру, які істотно поліпшують структуру та якість виробництва і (або) соціальної сфери» [1]. Отже, інновація – це процес радикального нововведення з новостворених (або вдосконалених) конкурентоспроможних технологій (продукції, послуг), удосконалення управління та економіки підприємства в цілому.

На нашу думку, інновацію доцільно розглядати з урахуванням взаємовідносин, взаємодії та зв'язків між ринком та інноваційною діяльністю підприємства. Тобто інновації доцільно розглядати не тільки з точки зору функцій виробництва, але й з погляду їхнього якісного рівня. Споживачі самі вибирають споживчі властивості інновації. Це зумовлено тим, що інноваційна діяльність є одним з основних елементів системи управління виробництвом, а отже, справляє значний вплив на її організацію, структуру, функції, методи й засоби, а також на критерії оцінки ефективності.

Отже, інноваційна діяльність – це діяльність у межах інноваційного процесу, що спрямована на використання і комерціалізацію результатів наукових досліджень та розробок і зумовлює випуск на ринок нових конкурентоспроможних товарів і послуг, яка охоплює: ідейний пошук, трансформацію розробок і результатів наукових досліджень, інших науково-технічних досягнень у технологічно нові, вдосконалені продукти або послуги, нові та вдосконалені технологічні процеси або способи проведення (передачі) послуг, у конкурентні переваги підприємства, товарів та послуг.

В усьому світі інновації вважають ключем до конкурентоспроможності окремих фірм і економіки країни загалом. За опублікованим Всесвітнім економічним форумом «Індексом глобальної конкурентоспроможності 2017-2018» Україна посіла 81-е місце серед 137 країн світу, покращивши свої позиції на чотири пункти [2]. У рейтингу «Індексу глобальної конкурентоспроможності 2016–2017» Україна знаходилася на 85 місці зі 138 країн світу. Глобальний індекс конкурентоспроможності (ГІК) є найбільш комплексним вимірювачем конкурентоспроможності країн, що узагальнює експертні оцінки більш ніж 1300 незалежних експертів та дані офіційної статистики з різних країн.

Проте за результатами 2017 року Україна не має конкурентних переваг за інноваціями. Україна зазнала втрат за оцінкою інноваційної складової індексу – (мінус 9 пунктів). Посіла 73 місце у рейтингу співпраці університетів і бізнесу, у науці та інноваціях та здатності до інновацій 51 місце. Очевидно, що інновації є потенціалом для зростання економіки. Задля цього необхідні зусилля держави і бізнесу: збільшити державні закупівлі високотехнологічної продукції (наразі Україна знаходиться на 96-у місці) та вдосконалити якість науково-дослідних інститутів (60 місце).

Саме в скрутній кризовій ситуації інноваційна діяльність має всі шанси сприяти інтенсивному розвитку промисловості, забезпечивши випуск конкурентоспроможної продукції та активніше вплинути на процеси реструктуризації, яка неодмінно впливатиме на успішний вихід з кризи.

Дестабілізація політичної та безпекової ситуації, соціальна та психологічна хиткість українського суспільства, загострення соціально-економічних проблем погіршили й без того складну ситуацію, що склалася в інноваційній сфері України. Наявність ефективних механізмів управління інноваціями дозволить сформувати сприятливе інноваційне середовище для підтримки взаємозв'язків між підсистемами інноваційної системи з метою матеріалізації наукових розробок в економічно ефективні інноваційні рішення.

В переліку механізмів, які пропонується використовувати для здійснення управлінського впливу на інноваційні процеси в Україні, виокремлено: планування і прогнозування; координації та контролю інноваційної діяльності; фінансово-економічні механізми управління інноваціями; співробітництва науки і виробництва; правові механізми управління інноваціями; державно-приватного партнерства для реалізації спільних інноваційних проектів [3].

Всі зазначені механізми управління мають використовуватися комплексно, із застосуванням методів та інструментів державної політики у певній послідовності та взаємозв'язку із залученням у єдину систему управлінських рішень усіх зацікавлених осіб та учасників інноваційних процесів. Для реалізації державних функцій у сфері інноваційного розвитку в Україні, потрібно розробити Національну інноваційну стратегію України як загальний комплексний документ, який би акумулював політичні ініціативи, пропозиції наукової спільноти, бізнесу, освітян і всіх зацікавлених осіб, а також регіональні стратегії у сфері досліджень та інновацій, довгострокові програми їх реалізації з урахуванням цілей і ряду системних реформ, прописаних у «Стратегії 2020» та Угоді про асоціацію між Україною та ЄС. З метою підвищення ефективності інноваційного механізму оновлення національної економіки необхідним є вироблення дієвих важелів державного регулювання інноваційної діяльності і залучення на цій основі інноваційного потенціалу до формування прогресивних характеристик національної економічної системи.

Список використаних джерел

1. Про інноваційну діяльність [Електронний ресурс]: закон України. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/40> – 15.
2. The Global Competitiveness Report 2016–2017 // World Economic Forum [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www3.weforum.org/docs/WEF_GCR_Report_2016-17.pdf.
3. Сkochиляc C. M. Ефективні механізми управлінського впливу на

інноваційні процеси в Україні. Економічний аналіз. – 2017. Том 27. – № 1. – С. 73–79.

4. Федулова Л.І. Інноваційна політика: підручник. [Текст] / Л.І. Федулова, А.А. Мазаракі, Г.О. Андрощук. – К.: КНТЕУ, 2012. – 604 с.

5. Землянкін А.І. Механізми управління інноваціями в Україні: стан і перспективи вдосконалення [Електронний ресурс] / А. І. Землянкін, І. Ю. Підоричева. – Стратегічні пріоритети. – 2014. – № 2. – С. 43-48. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/spa_2014_2_8.

Тетяна СОРОКА

Тернопільський національний економічний університет,
Тернопіль

Іван ВІЛЬСЬКИЙ

Тернопільський національний економічний університет,
Тернопіль

МОТИВАЦІЙНИЙ МЕХАНІЗМ РОЗВИТКУ ПРОФЕСІЙНОЇ КАР'ЄРИ ПЕРСОНАЛУ ОРГАНІЗАЦІЇ

На організацію кар'єрних процесів істотним чином впливає тип кар'єри, умови професійного самовизначення, адаптаційні процеси, конкретна посада, ступінь задоволення професійним вибором, причому, кар'єра виступає як емоційно насичений образ. Розширення кола інтересів, зміна системи потреб, актуалізація мотивів діяльності, зростання потреб в самореалізації і саморозвитку, підвищення активності особистості істотно впливають на організаційні процеси кар'єри особистості. Оцінювання власних результатів праці, накопичення досвіду, професійна активність, підвищення кваліфікації та компетентності, розвиток умінь і навичок, а також особистісних, ділових, професійно важливих якостей, освоєння нових алгоритмів вирішення професійних завдань створюють умови для вдосконалення рівня професіоналізму й ефективної організації розвитку кар'єри особистості. Причому, варто враховувати правило ефектної дії і досягнення професійного успіху, суть якого полягає в тому, що в момент удачі і везіння варто максимально проявити всі свої здатності.

Вченими були проведені дослідження успішності кар'єри державних службовців. У результаті їх виявлено, що оптимально вибудована траєкторія професійного розвитку та посадового росту дає змогу держслужбовцю знайти своє місце у структурі управління, стимулює до повнішого розкриття професійного, ділового та особистісного потенціалу.

Ідеальна форма організації кар'єрного процесу – розвиток по висхідній лінії, коли кожна наступна стадія відрізняється від попередньої більш високим рівнем застосування здатностей і розширенням масштабів діяльності. Якщо сходження вгору по ієрархічній драбині відбувається у формі періодичних